PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 58 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 11 marca 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Prasa sowiecka z pierwszych dni marca ogłasza liczne wiadomości z Wilna w sprawie procesu członków białoruskiej gromady w wileńskim sądzie apelacyjnym. Pisma zarzucają rządowi polskiemu stosowanie „białego“ teroru do mniejszości białoruskiej w Polsce oraz próby „prowokacyjnego“ rozsadzania ruchu białoruskiego przez naginanie części przywódców tego ruchu do zawarcia przymierza z „faszyzmem polskim“.

Raboczaja Moskwa 5.III zamieszcza karykaturę, która oskarżać ma Polskę i Rumunję o podkopywanie gmachu państwowości sowieckiej i ilustrować doniesienie pism sowieckich o tem, iż „wbrew istnieniu moskiewskiego protokółu Polska i Rumunja postanowiły bardziej zacieśnić polsko-rumuński sojusz wojenny“.

Sierp 24.II w notatce p. t. „Wie prawicaa, co czyni lewicaa“ oświadcza, że jedną ręką „faszysta Piłsudski“ podpisuje w Moskwie pokojowy protokół, drugą zaś „szykuje do nowej awantury wojennej białogwardyjską emigrację ukraińską i rosyjską w Polsce“. Powołując się na niemiecki dziennik „Der Tag“, pismo zarzuca Polsce organizowanie armji ukraińskiej, którą dowodzić mają generałowie Bezruczko i Salski.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Krasnaja Gazeta 25.II w art. p. t. „Faszyzacja Polski“ oświadcza, że „burżuazja polska ustaliła dyktaturę Piłsudskiego, aby ułatwić sobie gnębienie klasy robotniczej“. Projekt zmiany Konstytucji polskiej dowodzi, że obecnie burżuazja nie odczuwa więcej potrzeby w frazeologji demokratycznej i zwraca w stronę mas ludowych swe oblicze, „faszystowskie“. Projekt zmiany Konstytucji czyni z osoby Prezydenta Rzeczypospolitej nieodpowiedzialny czynnik — symbol „faszyzmu“. Taktyka PPS dowodzi, iż partja ta obrała drogę kompromisu z rządem. Taktyka ta ułatwi masom polskim zrozumienie tej prawdy, iż wolność da się wywalczyć jedynie w wyniku wspólnej walki przeciwko burżuazji i reformistom socjalistycznym.

Sierp 24.II w notatce p. t. „Nadanie praw dyktatorskich Prezydentowi czyli faszyści działają coraz bardziej“ oświadcza, że „nowa Konstytucja Polski, którą projektuje teraz Piłsudski, jest próbą faszyzmu polskiego w kierunku zalegalizowania istniejącego stanu rzeczy“. Nowa Konstytucja — zdaniem pisma — „ułatwi piłsudczyźnie jeszcze większe wzmocnienie nacisku na masy pracujące“. Załączony do notatki rysunek przedstawia marszałka Piłsudskiego, który przyciska ludność Polski śrubą nowej Konstytucji.

Krasnaja Gazeta 28.II zarzuca prasie polskiej koncentrowanie jej uwagi na kryminalnych sensacjach, które stanowią codzienny pokarm zatruwanych przez tę sensację czytelników.

Rul 10.III w korespondencji z Warszawy omawia zwołanie zjazdu Rosyjskiego Zjednoczenia Ludowego w Polsce. Pierwszy zjazd Zjednoczenia odbył się w lutym 1927 roku we Lwowie. Od tej pory w sytuacji mniejszości rosyjskiej w Polsce nie zaszło zmian na lepsze. Zagadnienie szkolne, kwestja językowa, kwestja nadania praw obywatelstwa polskiego Rosjanom, zamieszkałym w Polsce, nie zostały rozstrzygnięte. Jedyny sukces mniejszości rosyjskiej stanowi niepowodzenie prób ukrainizacji cerkwi prawosławnej w Polsce, lecz niepowodzenie to zawdzięczają Rosjanie nie tyle swym działaczom społecznym, ile biernemu oporowi ludności Wołynia, która sprzeciwiała się ukrainizacji. Korespondent omawia udział Rosjan w wyborach do Sejmu, krytykując działalność posła Korola, wylicza trudności rosyjskiej pracy politycznej i społecznej w Polsce, porównywuje bierność działaczów rosyjskich z województw wschodnich w byłym zaborze rosyjskim z rozwiniętem życiem politycznem Rosjan w Małopolsce wschodniej, przechodzi następnie do kwestji programowych Zjednoczenia, omawiając projektowane zbliżenie Zjednoczenia

do mas ludowych na kresach wschodnich Rzeczypospolitej i kończąc na omówieniu kwestji personalnych. Z tej okazji korespondent zaznacza, iż ewentualnym kandydatem na opuszczone przez posła Korola stanowisko przewodniczącego rady naczelnej Rosyjskiego Zjednoczenia Ludowego w Polsce być może były poseł Serebrennikow, przeciwko któremu wysuwane są jednak zastrzeżenia z powodu jego kontaktu z sowiecką misją handlową i sowieckiem wydawnictwem państwowem.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prasa sowiecka z ostatnich dni lutego zamieszcza w formie korespondencji z Francji kilka odosobnionych notatek, w których, nie wspominając o obecnem miejscu pobytu Trockiego ani o jego losie po wydaleniu z ZSRR, oświadcza, iż do 1927 roku biała emigracja liczyła głównie na spiskową działalność kontrrewolucyjnych organizacyj na terytorjum ZSR R, lecz zlikwidowanie tych organizacyj przez GPU położyło kres tym nadziejom. Obecnie wszyscy generałowie, obszarnicy, monarchiści i socjal-demokraci prowadzą propagandę na rzecz trockistów. Kontr-rewolucja widzi w Trockim „swego człowieka" i okoliczność ta powinna ustalić stosunek ludności ZSRR do zwolenników Trockiego.

USTRÓJ PAŃSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

Sierp 24.II donosi, że prezydjum C. K. W. sowietów USRR zatwiedziło nowe przepisy w sprawie podziału mandatów podczas wyborów do sowietów miejskich oraz do rejonowych i okręgowych zjazdów sowieckich. Zgodnie z tem postanowieniem t. zw. sowiety osadowe w miastach i miasteczkach pozbawionych przemysłowego znaczenia składać się mają z delegatów, obranych w liczbie jednego od każdych stu wyborców. Ogólna liczba członków tych sowietów nie powinna być w żadnym wypadku mniejsza od 5 osób. Sowiety miejskie i osadowe w miastach, miasteczkach i osadach przemysłowych składać się mają z członków, których liczba uzależniona ma być od liczby mieszkańców, według następującej skali: w miastach liczących poniżej jednego tysiąca mieszkańców każdych 15 wyborców wybierać ma jednego delegata, w miastach o ludności wyżej jednego i niżej trzech tysięcy jeden delegat obierany ma być przez 20 wyborców, w miastach z ludnością od 3 do 5 tysięcy osób 1 delegat od 30 wyborców, w miejscowościach z 5 — 10 tysięcy mieszkańców — 1 delegat od 60 wyborców, w miastach z 15 — 20 tysięcy mieszkańców — 1 delegat od 70 wyborców, 20 — 25 tysięcy — od 80, 25 — 50 tysięcy od 100 oraz we wszystkich większych miejscowościach jeden delegat do sowietu przypadać ma na 150 wyborców. Rejonowe zjazdy sowietów w US RR składać się mają z delegatów, obranych w liczbie jednego od 300 mieszkańców osad rolnych i 60 mieszkańców osad uprzemysłowionych. Na okręgowych zjazdach sowieckich stosunek ten ulega zmianie w ten sposób, iż jeden delegat przypada na 5000 mieszkańców nieuprzemysłowionych miejscowości i na 1000 mieszkańców miast i osad przemysłowych.

SPRAWY GOSPODARCZE.

Krasnaja Gazeta 1.III ogłasza mowę przewodniczącego C. K. związku zawodowego górników Szwarca, wygłoszoną na plenum C. K. w Moskwie. W przemówieniu tem zobrazował mówca nadzwyczaj smutny stan zagłębia Donieckiego, w którem plan produkcji nie jest wykonywany, dyrektywy rządu i związku zawodowego nie znajdują posłuchu, kopalnie zaś opanowane zostały przez „chuliganów" i pijaków.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Sierp 28.II domaga się od władzy sowieckiej i partji komunistycznej na Ukrainie spotęgowania walki z kontr-rewolucyjną działalnością kleru polskiego.

Krasnaja Gazeta 1.III donosi, iż obchód 8-mej rocznicy istnienia Gruzji sowieckiej skupił szerokie masy ludowe narodu gruzińskiego. Zwracano uwagę na liczny udział kobiet w uroczystościach obchodu. Z okazji obchodu dokonano otwarcia kilku nowych zakładów przemysłowych i instytucyj użyteczności publicznej.

Krasnaja Gazeta 2.III donosi o nominacji przewodniczącego C. K. W. sowietów Gruzji Macharadzego na stanowisko przewodniczącego rady komisarzy ludowych w Tyflisie. Następcą Macharadzego w C. K. W. został Micha Chakaja.

Prasa sowiecka z ostatnich dni lutego omawia obszernie konieczność spotęgowania walki z religją, podkreślając wzrost wpływów cerkwi prawosławnej i sekty baptystów wśród ludności ZSRR.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Sierp 28.II. Sojusz faszyzmu z Kościołem. — Papież i faszyzm to dwaj przyjaciele. — Odezwa rządu USRR z powodu 11-letniej rocznicy Armji Czerwonej.

Siegodnia 8.III. Rosyjsko-polskie uczczenie Milukowa (korespondencja Wołgina z Warszawy).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.